

Na francouzský trůn se r. 1815 vracejí Bourboni, ale svět kolem je zcela jiný.

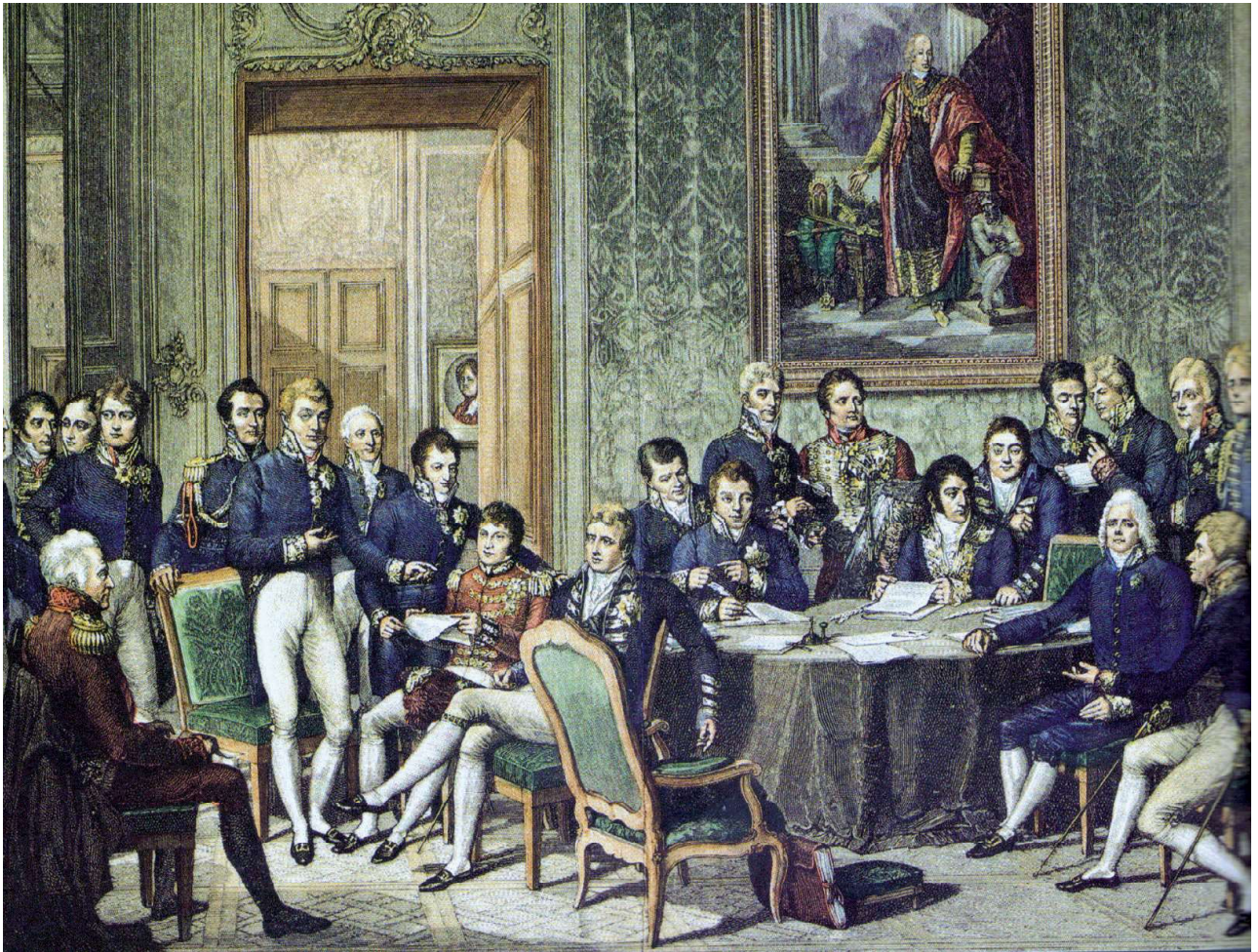
Marie Luisy, dcery Františka I.? Tak to ne, ozvou se ostatní. Ve Francii nechť je raději obnovena monarchie. Ale kdo usedne na trůn? Složitá jednání končí vítězstvím hraběte z Provence, Ludvíka XVIII., bratra popraveného Ludvíka XVI. A kdo ho navrhl? Napoleonův ministr zahraničí Talleyrand, který, světe div se, již dlouho před pádem svého chleboďárce tajně kolaboval s koalicí. Přísluší mu za to odměna v podobě postu ministra zahraničí v nové královské vládě. No, i převlékaný kabát sluší.

Zbývá vypořádat se s Napoleonem. Je mu ponechán titul, císařská garda a bohatá apanáž. To vše na malém ostrůvku Elba naproti toskánskému pobřeží. Slušná odměna za třicet let válek a miliony mrtvol. Pár stovkám zmrzačených nechal pařížskou Invalidovnu k dožití jejich mizerných životů a ke své slávě. Statisícům dalších musí stačit hromadné hroby.

Metternich ví, že mír lze udržet jen rovno-

váhou. Trvá na restauraci Francie, jejím přirozeném místě v Evropě a odmítá volání Prusů po jejím totálním zničení. Francie není nucena platit ani frank reparací. Díky tomu nedochází k žádným majetkovým restitucím a případné nároky jsou řešeny z kdysi konfiskovaného, ale neprodaného státního majetku. Škoda, že nic z toho si Francie nevzala k srdci v roce 1918. Svět si mohl možná ušetřit 2. světovou válku.

Vídeňský kongres v září 1814 má uzavřít 25 let válek. Je ale především velkou party, na níž je třeba být pozván. Součástí programu bude nové dělení Evropy, u toho nelze chybět. Největšími celebritami jsou ruský car Alexandr, pruský král Fridrich Vilém III. a rakouský císař František I. Pro více než 250 hostů jsou tu slavnosti a plesy, jež střídají lovy, divadla a koncerty. Všechny baví bonmot knížete Charlese Josepha de Ligne: *Kongres tančí, ale nepostupuje, stejně jako dobové úsloví: Ruský car za všechny lže, dánský král za všechny mluví, pruský za všechny myslí, württemberský za všechny jí, bavorský za všechny pije a rakouský císař za všechny platí!* Zvnějšku je kongres událostí hlavně společenského významu. Ale utajených politických intrik v něm je stejně jako utajených milostných afér. Zábava je však jen špičkou ledovce diplomatických jednání, řízených Habsburky v osobě Metternicha. Jedním

Vídeňský kongres 1815. Scénář a režie: Václav Metternich.

z nejdůležitějších kroků kongresu je ustavení Německého spolku, státního útvaru v původním územním uspořádání Svaté říše římské národa německého, pod vedením Rakouska. Práci kongresu nejvíc komplikují zcela nepřijatelné a často se měnící požadavky ruského cara. Francouzský ministr Charles-Maurice de Talleyrand brilantně využívá rozporů mezi spojenci i své osobní známosti s Metternichem. Oba, spolu s anglickou delegací vedenou lordem Castlereaghem, deklarují zájem na rovnováze velmocí a mimo protokol projevují obavy z příliš velkého vlivu Pruska a Ruska. Jak věštecké tyto vize byly, ukázal čas.

Přichází finále. Závěrečné dokumenty kongresu jsou podepsány devět dní před konečnou porážkou Napoleona, mezitím uprchnuvšího z Elby. Jeho falešná iluze o restartu měla jepičí život jako pokus člověka špatně vnímajícího realitu. Napoleon císařem? Ten kočár už jel, pane! Jméno vesnice Waterloo, kde je 18. června 1815 Napoleon Bonaparte poražen a vymazán z politické mapy světa, se stane provždy synonymem totální porážky. Dřívější vládce a postrach Evropy končí na opuštěné skále jménem svatá Helena uprostřed Atlantiku, kde v roce 1821 celkem bez povšimnutí umírá.